

VTT:n malli määräaikaistarkasteluissa

Teknologian tutkimuskeskus VTT

Työryhmän toiminta

- Määräaikaisia työsuhteita tarkasteleva työryhmä on ollut toiminnassa jo pitkään ja toiminta on vakiintunutta
- Työryhmän tehtävä on määritelty VTT:n työehtosopimuspöytäkirjassa:
 - Määräaikaiset työsuhteet ja työaikavalvonta**

Sopijapuolten asettamassa pysyvässä työryhmässä selvitetään puolivuositain voimassa olevien määräaikaisten työsuhteiden perusteet. Työryhmän tarkastelupiiriin kuuluvat myös VTT:n tiloissa ilman työsuhdetta työskentelevät. Vähintään kerran vuodessa työryhmä tarkastelee tehtyjä työaikoja.

Työryhmiin valitaan sekä VTT:n että henkilöstöjärjestöjen keskuudesta 1-3 jäsentä kummastakin. Työryhmät voivat lisäksi kuulla kokouksissaan asiantuntijoita käsiteltävinä olevista asioista.
- TESsissä lisäksi kirjauksia määräaikaisista työsuhteista:

Työntekijän työsuhteen jatkuttua yhtäjaksoisesti vähintään kaksi (2) vuotta hänen kanssaan tehdään yleensä toistaiseksi voimassa oleva työsopimus.

Työntekijän sijoitusyksikön on käytävä neuvonpito työntekijän työsopimuksen jatkosta hänen kanssaan viimeistään kahta (2) kuukautta ennen määräaikaisen työsopimuksen loppumista. Kahta kuukautta lyhyempien määräaikaisten sopimusten osalta keskustelu on käytävä hyvissä ajoin ennen sopimuksen päättymistä. Päätös asiasta on tehtävä viimeistään kahta (2) viikkoa ennen työsopimuksen päättymistä ja päätöksestä on tällöin ilmoitettava työntekijälle.

Työryhmän toiminta käytännössä

- Kokoukset neljä kertaa vuodessa
 - Kevään 1. kokouksessa tarkastellaan listaa määräaikaisista työsuhteista ja sovitaan, mistä työsuhteista pyydetään lisätietoja
 - selvitettävät tehtävät valitaan ”pistokokeina”: vain pienestä osasta työsuhteita pyydetään lisätietoja
 - HR pyytää lisätiedot esimiehiltä
 - Kevään 2. kokouksessa käydään läpi esimiehiltä saadut lisätiedot
 - [lisäksi käsitellään työaikoja (edellisen vuoden ylityömäärät sekä vuodenvaihteessa saldoista leikkaantuneiden tuntien määrä) jommassakummassa kokouksessa]
 - Tehdään pöytäkirja, johon merkitään mahdolliset kannanotot
 - HR toimittaa kannanotot tiedoksi niille esimiehille, joita asia koskee
 - lisäksi HR/työsuhdepäällikkö antaa esimiehille ohjeita ja suosituksia
- Syksyn kokoukset samalla sapluunalla
 - [Syksyllä ei käsitellä työaikoja, sen sijaan katsotaan listaa externaaleista (VTT:llä ilman työsuhdetta työskentelevät, esim. stipendiaatit, apurahatutkijat ym.)]

Työryhmän toiminta käytännössä

Employee Name	Organiza	Job Name	Start Date	End Date	Fixedtermreason1	Fixedtermreason2
N.N1	AA21	10053 Erikoisasantuntija	1.5.2010	31.12.2010	Hankevalmistelujen loppuunsaattaminen.	One-time and temporary need for additional labour
N.N2	AA22	56700 Tutkija	1.1.2009	31.7.2009	Lisätyövoiman tarve projektissa XYZ	One-time and temporary need for additional labour
N.N2	AA22	56700 Tutkija	1.8.2009	31.7.2010	Lisätyövoiman tarve projektissa XYZ	One-time and temporary need for additional labour
N.N2	AA22	56700 Tutkija	1.8.2010	31.1.2011	Lisätyövoiman tarve projektissa ZYX	One-time and temporary need for additional labour
N.N3	AA22	10053 Erikoisasantuntija	1.1.2010	31.12.2010	Brasilian toimintojen käynnistäminen.	One-time and temporary need for additional labour
N.N4	KT13	51210 Taloussuunnittelija	17.8.2009	28.2.2010	xxx:n äitiys/vanhempainvapaan sijaisuus	Deputyship
N.N5	KT14	25710 Lakimies	1.3.2010	28.2.2011	yyy:n äitiys/vanhempainvapaan sijaisuus	Deputyship
N.N6	KT14	53183 Tiedottaja	22.6.2010	24.10.2010	zzz:n vanhempainvapaasijaisuus	Deputyship
N.N6	KT14	53183 Tiedottaja	25.10.2010	24.10.2011	zzz:n vanhempainvapaasijaisuus	Deputyship
N.N7	TK11	56700 Tutkija	1.7.2010	31.12.2011	Projekti ZYX	One-time and temporary need for additional labour
N.N8	TK34	56990 Tutkimusharjoittelija	12.10.2009	30.4.2010		Trainees paid from VTT's fund
N.N8	TK35	56990 Tutkimusharjoittelija	1.5.2010	30.9.2010		Trainees paid from VTT's fund
N.N8	TK36	56990 Tutkimusharjoittelija	1.10.2010	31.12.2011		Trainees paid from VTT's fund

Työryhmän toiminta käytännössä

- Lisätietoja pyydetään pistokokeenomaisesti joistakin työsuhteista (tyypillisesti n. 10-15 työsuhteesta)
 - keskitytään yleensä niihin, joissa määräaikaisuutta takana yli kaksi vuotta (opiskelijoiden osalta yli viisi vuotta)
- Tyypillisiä kyselyjä esimiehille:
 - ”mikä on määräaikaisuuden syy?”
 - ”perusteeksi merkitty ”työntekijän oma aloite”. Millainen tilanne on kyseessä?”
 - ”työsuhde on päättymässä vuodenvaihteessa. Aiotaanko vakinaistaa?”
 - ”ollut tutkimusharjoittelijana jo 5 vuotta. Milloin valmistuu? Etenevätkö opinnot?”

Työryhmän toiminta käytännössä

- Esimerkkejä vastauksista:
 - ”väliaikainen lisätyövoiman tarve xx ja yy -projekteissa. Tulemme jatkamaan työsuhdetta, koska projektit jatkuvat ensi vuodelle.”
 - ”tekee VTT:lle vain 50 tuntia töitä kuukaudessa, päätoimi Yliopistolla” (kyseessä työntekijän oma aloite)
 - ”tulee jatkamaan tuntityöläisenä gradun kirjoittamisen ajan. Esitys on tehty ajalle 1.1.-31.12.2011.”
 - ”siirtyy vanhuuseläkkeelle 1.2.2011”
 - ”sopimus on päätetty vakinaistaa”
 - ”projektin jatkaminen kuukaudella, jotta halutut tulokset saadaan ja projekti päätökseen. Työsuhdetta ei ole tarkoitus vakinaistaa.”
 - ”lisätyövoiman tarve pian päättyvässä nn-projektissa. Alun perin projekti oli päättymässä tänä vuonna. Projektille saatiin jatkoaika maaliskuun loppuun 2011, minkä vuoksi työsuhdetta ollaan jatkamassa maaliskuun loppuun.”
 - ”Graduate school” (VTT:n kansainvälinen tohtorikoulutusohjelma)
 - ”työsuhdetta ei jatketa”
- Saadut lisätiedot käydään suullisesti läpi, keskustellaan perusteluista ja pöytäkirjataan mahdolliset kannanotot

Toimivan yhteistyön edellytyksiä

- Pidetään prosessi riittävän kevyenä
 - ei pyydetä lisätietoja liian suuresta määrästä työsuhteita
 - ei raskaita jatkoselvityksiä, ei lisäkokouksia: pöytäkirjataan kannanotot ja katsotaan tarvittaessa seuraavan kauden kokouksessa, onko tilanne muuttunut
- Keskitytään olennaiseen
 - kysytään lisätietoja vain sellaisista tapauksista, joissa näyttää aidosti olevan selvittämisen tarvetta
 - annetaan korjaavaa palautetta esimiehille vain sellaisista tapauksista, joissa selvästi vaikuttaa olevan syytä huomauttamiseen
- Työnantaja on sitoutunut prosessiin
 - työnantajan henkilöstöpolitiikkaan kuuluu määräaikaisten työsuhteiden määrän pitäminen kohtuullisena
 - prosessi ei ole ulkopuolelta pakolla määrättyä
 - tietoja työryhmän toiminnasta ja kannanotoista toimitetaan esimiehille (ei pelkkä ”suljettu komitea”)
 - työnantajan edustaja työryhmässä toimii aktiivisesti, ohjeistaen ja tukien esimiehiä ja puuttuen tarvittaessa ongelmiin, mutta toimien tarvittaessa myös ”suodattimena” jos palaute on aiheetonta